

POSTANOWIENIE

Dnia 9 października 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Demendecki

w sprawie obwinionego prokuratora Prokuratury Rejonowej w M. P. J., na posiedzeniu w dniu 9 października 2024 roku, z urzędu w kwestii przedłużenia zawieszenia prokuratora Prokuratury Rejonowej w M. P. J. w czynnościach na dalszy okres

na podstawie art. 150 § 4 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. Prawo o prokuraturze (dalej powoływana jako: ustawa Prawo o prokuraturze)

postanowił:

przedłużyć zawieszenie w czynnościach prokuratora Prokuratury Rejonowej w M. P. J. na dalszy okres sześciu miesięcy, tj. do dnia 24 kwietnia 2025 r.

UZASADNIENIE

W dniu 16 sierpnia 2024 r. (data wpływu do Sądu Najwyższego) Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Prokuratora Generalnego dla [...] okręgu regionalnego wniosła do Izby Odpowiedzialności Zawodowej Sądu Najwyższego o rozpoznanie sprawy dyscyplinarnej przeciwko prokuratorowi Prokuratury Rejonowej w M. P. J., obwinionemu o to, że:

I. w dniu 23 kwietnia 2023 r. około godziny 20:20 na ul. [...] w M., będąc prokuratorem Prokuratury Rejonowej w M., uchybił godności sprawowanego urzędu prokuratorskiego, w ten sposób, że znajdując się w stanie nietrzeźwości, potwierdzonym badaniem urządzeniem typu A., prowadzącym do stężenia 1,28

mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu - I badanie przeprowadzone o godzinie 21:21, a następnie do stężenia 1,18 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu - II badanie przeprowadzone o godzinie 21:36, a następnie do stężenia 1,14 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu - III badanie przeprowadzone o godzinie 21:51, przy czym badanie krwi pobranej w dniu 24 kwietnia 2023 r. o godzinie 00:09 stwierdziło stężenie alkoholu w wysokości 2,50 promila, a o godzinie 00:15 stwierdziło stężenie alkoholu w wysokości 2,54 promila, prowadził w ruchu lądowym na odcinku od C. do M. samochód osobowy marki [...] o numerze rejestracyjnym [...], to jest o przewinienie dyscyplinarne z art. 137 § 1 pkt 5 ustawy Prawo o prokuraturze;

II. w dniu 23 i 24 kwietnia 2023 r. w M., będąc prokuratorem Prokuratury Rejonowej w M. uchybił godności sprawowanego urzędu prokuratorskiego, w ten sposób, że w toku czynności związanych z ujawnieniem popełnienia przez niego czynu zabronionego, jako osoba zatrzymana przez funkcjonariuszy Policji w związku z kierowaniem samochodem w stanie nietrzeźwości:

- wywierał wpływ na czynności służbowe funkcjonariuszy Komendy Powiatowej Policji w M. T. M., K. C. i J. J. poprzez wielokrotne kierowanie pod ich adresem słów: „dajcie mi spokój, nie będę dmuchał, nie wiecie kim jestem”, „puśćcie mnie”, „wypuście mnie”, „dajcie spokój”, „odpuście” nie chcąc poddać się badaniu na zawartość alkoholu w wydychanym powietrzu oraz działając w zamiarze aby ww. funkcjonariusze dokonali czynu zabronionego, polegającego na niedopełnieniu swoich obowiązków służbowych, poprzez bezprawne odstępianie od czynności zatrzymania oraz dokumentowania kontroli drogowej, w trakcie której ujawniono, że kierujący pojazdem mechanicznym marki [...] o numerze rejestracyjnym [...], znajdował się w stanie nietrzeźwości i którym to zachowaniem ww. funkcjonariusze Policji działaliby na szkodę interesu publicznego, nakłaniał ich do tego, a więc swoim zachowaniem zmierzał bezpośrednio do popełnienia czynu zabronionego, jednakże celu nie osiągnął z uwagi na stanowczą odmowę odstępiania od wykonania czynności służbowych przez ww. funkcjonariuszy Policji,

- znieważał funkcjonariuszy Komendy Powiatowej Policji w M. w osobach T. M. oraz K. C. poprzez kierowanie pod ich adresem słów powszechnie uznawanych za obelżywe, podczas i w związku z czynnościami służbowymi prowadzonymi z

jego udziałem, jako osoby zatrzymanej, a także kierował słowa powszechnie uznawane za obelżywe w stosunku do prokuratora T. M. nadzorującego realizowane działania, a nadto nie wykonywał poleceń kierowanych do niego przez funkcjonariuszy Policji, skutkiem czego zastosowano wobec niego środki przymusu bezpośredniego w postaci założenia kajdanek i umieszczenia w radiowozie,

- znajdując się w Izbie Przyjęć Szpitala w M. zachowywał się agresywnie używając słów powszechnie uznawanych za obelżywe i nie realizował poleceń wydawanych przez prokuratora J. M. nadzorującego realizowane działania, nie chcąc poddać się pobraniu krwi i utrudniając jej pobranie, w następstwie czego zastosowano wobec niego środki przymusu bezpośredniego w postaci założenia kajdanek, a także obezwładnienia poprzez przytrzymanie oraz pobrano krew do badania z użyciem siły, a także groził lekarzowi dyżurnemu oraz personelowi medycznemu kierując pod ich adresem słowa „jeżeli pobierzesz mi krew, to cię zniszczę”, zmuszając w ten sposób prokuratora do napisania stosownego oświadczenia, z uwagi na próbę odstąpienia przez lekarza dyżurnego od pobrania krwi do badania na zawartość alkoholu,

- zachowywał się agresywnie wobec prokuratora J. M. nadzorującego realizowane działania grożąc mu słownie „że popełnia przestępstwo, że będzie siedział”, a także znieważał ww. prokuratora przed lekarzem dyżurnym kierując słowa „ja ciebie nie muszę słuchać, ty jesteś dla mnie nikim”, a nadto kierował do lekarza słowa „aby nie wierzył obecnemu tu prokuratorowi, gdyż może to być nawet jakiś przebieraniec”

to jest o przewinienie dyscyplinarne z art. 137 § 1 pkt 5 ustawy Prawo o prokuraturze;

III. w dniu 23 kwietnia 2023 r. w M. na odcinku drogi krajowej nr [...] od miejscowości C. do M., będąc prokuratorem Prokuratury Rejonowej w M. uchybił godności sprawowanego urzędu prokuratorskiego, w ten sposób, że kierował samochodem osobowym marki [...] o numerach rejestracyjnych [...], mając od dnia 16 stycznia 2023 r. zatrzymany elektronicznie dowód rejestracyjny, z uwagi na brak dopuszczenia przedmiotowego pojazdu do ruchu z powodu braku badania technicznego, czym wyczerpał znamiona wykroczenia z art. 94 § 1 pkt 4 kodeksu

wykroczeń, to jest o przewinienie dyscyplinarne z art. 137 § 1 pkt 5 ustawy Prawo o prokuraturze.

Jednocześnie Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Prokuratora Generalnego wskazała, iż obwiniony został zawieszony w czynnościach służbowych postanowieniem z dnia 24 kwietnia 2023 r. Prokuratora Okręgowego w G. sygn. akt [...] od dnia 24 kwietnia 2023 r. do dnia 24 października 2023 r. (k. 8-10, 88- 90), które to zawieszenie było następnie przedłużane postanowieniem z dnia 19 października 2023 r. Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym, sygn. akt [...] do dnia 24 kwietnia 2024 r. (k. 169- 175), a następnie postanowieniem z dnia 18 kwietnia 2024 r. Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym, sygn. akt [...] do dnia 24 października 2024 r. (k. 315-316).

Sąd zważył co następuje:

Poprzedzając przystąpienie do merytorycznego omówienia motywów rozstrzygnięcia w kwestii zasadniczej, poczynić należy kilka uwag dotyczących składu sądu orzekającego w przedmiocie przedłużenia zawieszenia w czynnościach oraz stawienictwa stron na posiedzeniu przeprowadzanym w powyższym przedmiocie.

Na wstępie wskazać należy, iż postępowanie w sprawie zawieszenia prokuratora w czynnościach zostało unormowane w przepisach art. 150-152 ustawy Prawo o prokuraturze jedynie fragmentarycznie i to w zakresie najistotniejszych zagadnień. Poza zakresem wspomnianych regulacji znalazło się wiele kwestii szczegółowych. Do takich należy zaliczyć kwestie związane ze składem sądu rozstrzygającego w przedmiocie zawieszenia w czynnościach albo przedłużenia takiego zawieszenia.

Z treści art. 145 § 1a ustawy Prawo o prokuraturze wynika, że w sprawach o zezwolenie na pociągnięcie prokuratora do odpowiedzialności karnej oraz o zezwolenie na tymczasowe aresztowanie orzeka w pierwszej instancji Sąd Najwyższy w składzie 1 sędziego, a w drugiej instancji w składzie 3 sędziów. Z kolei w innych sprawach, na określenie których przepis art. 145 § 1 ustawy Prawo o prokuraturze używa określenia „wskazanych w niniejszym rozdziale”, orzekają: w

pierwszej instancji Sąd Dyscyplinarny przy Prokuratorze Generalnym w składzie 3 członków albo Sąd Najwyższy w składzie 2 sędziów i 1 ławnika; w drugiej instancji Sąd Najwyższy składzie 2 sędziów i 1 ławnika.

W ocenie Sądu Najwyższego w niniejszym składzie, w przepisie tym nie chodzi jednak o wszystkie możliwe „sprawy”, jakie mogą być przedmiotem rozpoznania sądu dyscyplinarnego, a jedynie o sprawy dyscyplinarne. Za przyjęciem takiego stanowiska przemawia systematyka przepisów rozdziału ustawy zatytułowanego „Odpowiedzialność karna, dyscyplinarna i służbowa prokuratora”, gdzie regulacje dotyczące składu sądu jako przepisy proceduralne zostały zamieszczone po regulacjach mających w najistotniejszym zakresie charakter materialny i ustrojowy, stosownie do § 24 ust. 1 Zasad techniki prawodawczej. Jak podaje G. Wierczyński w Komentarzu do rozporządzenia w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (zob. *„Redagowanie i ogłaszanie aktów normatywnych. Komentarz”*, wyd. II, Warszawa 2016) „kolejność przyjęta w § 24 ust. 1 ZTP nie jest przypadkowa. Chodzi o to, by najpierw ustalić normy postępowania, następnie normy kompetencyjne związane z ich przestrzeganiem, a na końcu tryb postępowania w tych sprawach”. Należy zatem uznać, że przepisy art. 145 § 1 i 1a ustawy Prawo o prokuraturze stanowią element ram proceduralnych dla instytucji postępowania dyscyplinarnego, w ramach którego rozpatrywane są „sprawy dyscyplinarne” i to do nich należy odnosić regulacje dotyczące składu sądu dyscyplinarnego.

Za stosowaniem art. 145 § 1 ustawy Prawo o prokuraturze jedynie do postępowania w sprawach dyscyplinarnych przemawiają również względy natury celowościowej. Nie znajduje bowiem prakseologicznego uzasadnienia sytuacja, w której kwestie o charakterze akcesoryjnym, a czasem wręcz incydentalnym, miałyby być rozstrzygane przez sąd w takich samych składach jak kwestie najbardziej doniosłe i merytorycznie skomplikowane. Do tej pierwszej kategorii z pewnością można zaliczyć sprawy w przedmiocie zawieszenia w czynnościach, których charakter przypomina rozstrzygane w postępowaniu karnym sprawy dotyczące stosowania środka zapobiegawczego. Również konieczność szybkiego procedowania w tego typu sprawach przemawia za tym, ażeby rozstrzygnięcie następowało w procedurze nieobarczonej nadmiernym formalizmem.

Przepisy art. 150-152 ustawy Prawo o prokuraturze zostały zamieszczone wśród przepisów o charakterze proceduralnym i usytuowane poza normami o charakterze materialno-prawnym właściwym postępowaniu dyscyplinarnemu, mimo że niektóre z nich mają również charakter materialno-prawny (np. art. 150 § 1 ustawy Prawo o prokuraturze), co również przemawia za dostrzeżeniem ich samodzielnego statusu, odrębnego od przepisów normujących postępowanie w sprawach dyscyplinarnych.

Jednocześnie zważyć należy, że postępowanie w sprawie zawieszenia prokuratora w czynnościach jest odrębnym postępowaniem szczególnym, nie stanowiącym ani osobnego postępowania dyscyplinarnego, ani jego etapu. Tym samym postępowanie to stanowi rodzaj pozadyscyplinarnego postępowania służbowego prowadzonego przez przełożonego dyscyplinarnego (art. 150 § 1 i 8, art. 151 § 1 zdanie pierwsze ustawy Prawo o prokuraturze) lub sąd dyscyplinarny (art. 150 § 3 i 4, art. 151 § 1 zdanie drugie, art. 152 § 1 ustawy Prawo o prokuraturze). Za przyjęciem takiego poglądu przemawia przede wszystkim funkcja tego postępowania. Jego celem nie jest represja dyscyplinarna, czy nawet zapewnienie warunków do jej zastosowania, a konieczność zagwarantowania prawidłowego wykonywania zadań prokuratury w razie zaistnienia negatywnych zdarzeń dotyczących stosunku służbowego prokuratora. Charakter tych zdarzeń (wszczęcie postępowania o ubezwłasnowolnienie, wszczęcie postępowania dyscyplinarnego, podejrzenie popełnienia przez prokuratora przestępstwa) podważających zdolność prokuratora do sprawowania zajmowanego urzędu – przemawia za czasowym uniemożliwieniem mu wykonywania obowiązków do czasu zweryfikowania jego dalszej przydatności zawodowej.

Jako że postępowanie w przedmiocie zawieszenia prokuratora w czynnościach nie jest postępowaniem dyscyplinarnym i nie stanowi „sprawy dyscyplinarnej”, przepis art. 145 § 1 ustawy Prawo o prokuraturze nie będzie miał w tym szczególnym postępowaniu zastosowania.

Zgodnie z normą zawartą w art. 171 pkt 1 ustawy Prawo o prokuraturze, w zakresie nieuregulowanym znajdują zastosowanie przepisy k.p.k. Wprowadzie przepis ten odsyła do odpowiedniego stosowania przepisów k.p.k. jedynie „do postępowania dyscyplinarnego”, nie mniej wykładnia tego przepisu dokonana przy

zastosowaniu analogii legis, pozwala na odpowiednie stosowanie przepisów k.p.k. również w postępowaniu w przedmiocie zawieszenia prokuratora w czynnościach.

Jak wskazano uprzednio, przepisy ustawy Prawo o prokuraturze nie regulują ani kwestii związanych ze składem sądu dyscyplinarnego rozpatrującego kwestię zawieszenia w czynnościach, ani też nie wskazują, czy takiego rozstrzygnięcia sąd dyscyplinarny powinien dokonać na posiedzeniu czy rozprawie. Jako że żaden przepis nie przewiduje orzekania w tej kwestii na rozprawie, reguła zawarta w art. 95 § 1 k.p.k. przemawia za dokonaniem takiego rozstrzygnięcia na posiedzeniu.

Z art. 30 § 1 k.p.k. wynika natomiast, że na posiedzeniu sąd orzeka jednoosobowo, chyba że prezes sądu zarządzi jej rozpoznanie w składzie trzech sędziów. Z kolei art. 30 § 2 k.p.k. wskazuje, że sąd odwoławczy na posiedzeniu orzeka również jednoosobowo, a w składzie trzech sędziów wówczas, gdy zaskarżone orzeczenie wydano w składzie innym niż jednoosobowy albo ze względu na szczególną zawłość sprawy lub jej wagę prezes sądu zarządzi jej rozpoznanie w składzie trzech sędziów, chyba że ustawa stanowi inaczej.

Biorąc pod uwagę powyższe, należy przyjąć, że Sąd Najwyższy rozpatrując na podstawie art. 150 § 4 ustawy Prawo o prokuraturze kwestię przedłużenia zawieszenia prokuratora w czynnościach, może orzekać na posiedzeniu w składzie jednego sędziego orzekającego w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej.

Kwestia udziału stron w postępowaniu w sprawie zawieszenia prokuratora w czynnościach – nie uregulowana w przepisach ustawy Prawo o prokuraturze – wynika natomiast z odpowiedniego stosowania przepisów art. 96 § 1 k.p.k. Przepis ten stanowi, że strony mają prawo wziąć udział w posiedzeniu wówczas, gdy ustawa tak stanowi, chyba że ich udział jest obowiązkowy. Jako że żadna norma prawna nie przyznaje stronom prawa do udziału w posiedzeniu, na którym rozstrzygana jest kwestia zawieszenia prokuratora w czynnościach, ani nie przewiduje obowiązku stawiennictwa, stosownie do treści art. 96 § 2 k.p.k. nie zawiadamia się stron o jego terminie.

Zaznaczyć jednocześnie wymaga, iż brak jest przeszkód, jak pokazuje dotychczasowa praktyka rozstrzygania kwestii zawieszenia w czynnościach w składach tworzonych przez dwóch sędziów orzekających w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej oraz ławnika tej Izby, aby rozstrzygnięcie takie było

dokonywane w takim właśnie składzie, jako że pozwala na to treść stosowanego odpowiednio w tym postępowaniu art. 30 § 1 k.p.k. umożliwiającego utworzenie składu trzyosobowego na zarządzenie prezesa sądu.

Przechodząc do merytorycznej oceny wniosku, wskazać należy, iż Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Prokuratora Generalnego dla s. okręgu regionalnego skierowała w dniu 16 sierpnia 2024 r. (data wpływu do Sądu Najwyższego) wniosek o rozpoznanie sprawy dyscyplinarnej przeciwko prokuratorowi Prokuratury Rejonowej w M. P. J., obwinionemu o to, że:

I. w dniu 23 kwietnia 2023 r. około godziny 20:20 na ul. [...] w M., będąc prokuratorem Prokuratury Rejonowej w M., uchybił godności sprawowanego urzędu prokuratorskiego, w ten sposób, że znajdując się w stanie nietrzeźwości, potwierdzonym badaniem urządzeniem typu A., prowadzącym do stężenia 1,28 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu - I badanie przeprowadzone o godzinie 21:21, a następnie do stężenia 1,18 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu - II badanie przeprowadzone o godzinie 21:36, a następnie do stężenia 1,14 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu - III badanie przeprowadzone o godzinie 21:51, przy czym badanie krwi pobranej w dniu 24 kwietnia 2023 r. o godzinie 00:09 stwierdziło stężenie alkoholu w wysokości 2,50 promila, a o godzinie 00:15 stwierdziło stężenie alkoholu w wysokości 2,54 promila, prowadził w ruchu lądowym na odcinku od C. do M. samochód osobowy marki [...] o numerze rejestracyjnym [...], to jest o przewinienie dyscyplinarne z art. 137 § 1 pkt 5 ustawy Prawo o prokuraturze;

II. w dniu 23 i 24 kwietnia 2023 r. w M., będąc prokuratorem Prokuratury Rejonowej w M. uchybił godności sprawowanego urzędu prokuratorskiego, w ten sposób, że w toku czynności związanych z ujawnieniem popełnienia przez niego czynu zabronionego, jako osoba zatrzymana przez funkcjonariuszy Policji w związku z kierowaniem samochodem w stanie nietrzeźwości:

- wywierał wpływ na czynności służbowe funkcjonariuszy Komendy Powiatowej Policji w M. T. M., K. C. i J. J. poprzez wielokrotne kierowanie pod ich adresem słów: „dajcie mi spokój, nie będę dmuchał, nie wiecie kim jestem”, „puśćcie mnie”, „wypuście mnie”, „dajcie spokój”, „odpuście” nie chcąc poddać się badaniu na zawartość alkoholu w wydychanym powietrzu oraz działając w zamiarze

aby ww. funkcjonariusze dokonali czynu zabronionego, polegającego na niedopełnieniu swoich obowiązków służbowych, poprzez bezprawne odstąpienie od czynności zatrzymania oraz dokumentowania kontroli drogowej, w trakcie której ujawniono, że kierujący pojazdem mechanicznym marki [...] o numerze rejestracyjnym [...], znajdował się w stanie nietrzeźwości i którym to zachowaniem ww. funkcjonariusze Policji działaliby na szkodę interesu publicznego, nakłaniał ich do tego, a więc swoim zachowaniem zmierzał bezpośrednio do popełnienia czynu zabronionego, jednakże celu nie osiągnął z uwagi na stanowczą odmowę odstąpienia od wykonania czynności służbowych przez ww. funkcjonariuszy Policji,

- znieważał funkcjonariuszy Komendy Powiatowej Policji w M. w osobach T. M. oraz K. C. poprzez kierowanie pod ich adresem słów powszechnie uznawanych za obelżywe, podczas i w związku z czynnościami służbowymi prowadzonymi z jego udziałem, jako osoby zatrzymanej, a także kierował słowa powszechnie uznawane za obelżywe w stosunku do prokuratora T. M. nadzorującego realizowane działania, a nadto nie wykonywał poleceń kierowanych do niego przez funkcjonariuszy Policji, skutkiem czego zastosowano wobec niego środki przymusu bezpośredniego w postaci założenia kajdanek i umieszczenia w radiowozie,

- znajdując się w Izbie Przyjęć Szpitala w M. zachowywał się agresywnie używając słów powszechnie uznawanych za obelżywe i nie realizował poleceń wydawanych przez prokuratora J. M. nadzorującego realizowane działania, nie chcąc poddać się pobraniu krwi i utrudniając jej pobranie, w następstwie czego zastosowano wobec niego środki przymusu bezpośredniego w postaci założenia kajdanek, a także obezwładnienia poprzez przytrzymanie oraz pobrano krew do badania z użyciem siły, a także groził lekarzowi dyżurnemu oraz personelowi medycznemu kierując pod ich adresem słowa „jeżeli pobierzesz mi krew, to cię zniszczę”, zmuszając w ten sposób prokuratora do napisania stosownego oświadczenia, z uwagi na próbę odstąpienia przez lekarza dyżurnego od pobrania krwi do badania na zawartość alkoholu,

- zachowywał się agresywnie wobec prokuratora J. M. nadzorującego realizowane działania grożąc mu słownie „że popełnia przestępstwo, że będzie siedział”, a także znieważał ww. prokuratora przed lekarzem dyżurnym kierując słowa „ja ciebie nie muszę słuchać, ty jesteś dla mnie nikim”, a nadto kierował do

lekarza słowa „aby nie wierzył obecnemu tu prokuratorowi, gdyż może to być nawet jakiś przebieraniec”,

to jest o przewinienie dyscyplinarne z art. 137 § 1 pkt 5 ustawy Prawo o prokuraturze;

III. w dniu 23 kwietnia 2023 r. w M. na odcinku drogi krajowej nr [...] od miejscowości C. do M., będąc prokuratorem Prokuratury Rejonowej w M. uchybił godności sprawowanego urzędu prokuratorskiego, w ten sposób, że kierował samochodem osobowym marki [...] o numerach rejestracyjnych [...], mając od dnia 16 stycznia 2023 r. zatrzymany elektronicznie dowód rejestracyjny, z uwagi na brak dopuszczenia przedmiotowego pojazdu do ruchu z powodu braku badania technicznego, czym wyczerpał znamiona wykroczenia z art. 94 § 1 pkt 4 kodeksu wykroczeń, to jest o przewinienie dyscyplinarne z art. 137 § 1 pkt 5 ustawy Prawo o prokuraturze.

W ocenie Sądu Najwyższego nie ustały przesłanki uzasadniające zawieszenie w czynnościach prokuratora Prokuratury Rejonowej w M. P. J.

Prokurator Prokuratury Rejonowej w M. P. J. został zawieszony w czynnościach na mocy postanowienia z dnia 26 lipca 2023 r., sygn. [...], Prokuratora Regionalnego w P. na okres 3 miesięcy, a następnie postanowieniem Prokuratora Regionalnego w P. z dnia 12 października 2023 r., sygn. [...], z tym dniem zawieszono go w czynnościach na okres kolejnych 3 miesięcy. Zawieszenie w czynnościach Sąd Dyscyplinarny przy Prokuratorze Generalnym przedłużył następnie na dalszy, niezbędny okres postanowieniem z dnia 25 stycznia 2024 r., o sygn. [...] do dnia 26 lipca 2024 r. Obwiniony wniósł odwołanie od postanowienia o przedłużeniu okresu zawieszenia w czynnościach do Izby Odpowiedzialności Zawodowej Sądu Najwyższego (sprawa została zarejestrowana pod sygnaturą II ZO 20/24 i oczekuje na jej rozpoznanie).

Jednocześnie zwrócić należy uwagę, że uchwałą z dnia 25 kwietnia 2023 r., sygn. akt I ZI 30/23, Sąd Najwyższy zezwolił na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej prokuratora Prokuratury Rejonowej w M. P. J. za to, że w dniu 23 kwietnia 2023 r. w ruchu lądowym, na odcinku od miejscowości C. do M. prowadził pojazd mechaniczny marki [...] o nr rej. [...] znajdując się w stanie nietrzeźwości, to jest czynu zakwalifikowanego z art. 178 a § 1 k.k. Uchwała ta jest prawomocna.

Następnie, uchwałą Sądu Najwyższego z dnia 27 lutego 2024 r., sygn. akt I ZI 82/23, zezwolono na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej prokuratora P. J. za to, że w dniu 23 kwietnia 2023 r. w M. chcąc, aby funkcjonariusze Wydziału Ruchu Drogowego Komendy Powiatowej Policji w M. sierż. K. C. i sierż. T. M. dokonali czynu zabronionego, polegającego na niedopełnieniu swoich obowiązków służbowych poprzez bezprawne odstąpienie od czynności zatrzymania, badania stanu trzeźwości oraz dokumentowania kontroli drogowej, w trakcie której przeprowadzono badanie trzeźwości i ustalono, że kierujący pojazdem mechanicznym marki [...] o nr rej. [...] znajdował się w stanie nietrzeźwości, czym ww. funkcjonariusze działaliby na szkodę interesu publicznego, nakłaniał ich do tego, przy czym działając w zamiarze popełnienia czynu zabronionego, swoim zachowaniem bezpośrednio zmierzał do popełnienia czynu zabronionego, jednakże celu swojego nie osiągnął z uwagi na odmowę odstąpienia od wykonania czynności służbowych przez ww. funkcjonariuszy publicznych, to jest za popełnienie przestępstwa z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 18 § 2 k.k. w zw. z art. 231 § 1 k.k. Zażalenie na powyższą uchwałę zarejestrowano pod sygn. akt II ZIZ 11/24 i obecnie oczekuje na rozpoznanie.

Postanowieniem z dnia 24 kwietnia 2023 r. Prokuratora Okręgowego w G., sygn. akt [...], Prokurator Prokuratury Rejonowej w M. P. J. został zawieszony w czynnościach służbowych na okres od dnia 24 kwietnia 2023 r. do dnia 24 października 2023 r.

Stan zawieszenia został następnie przedłużony postanowieniem Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym z dnia 19 października 2023 r., sygn. akt [...], na dalszy niezbędny okres, tj. do dnia 24 kwietnia 2024 r.

Postanowieniem Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym z dnia 18 kwietnia 2024 r., sygn. akt [...], przedłużono czas trwania zawieszenia obwinionego prokuratora do dnia 24 października 2024 r.

Zgodnie z art. 150 § 1 zd. 1 ustawy Prawo o prokuraturze, prokurator może być zawieszony w czynnościach na okres do 6 miesięcy, jeżeli z uwagi na charakter przewinienia dyscyplinarnego konieczne jest natychmiastowe odsunięcie go od wykonywania obowiązków. Powołana instytucja stanowi zatem tymczasowy środek reakcji wobec prokuratora stosowany w sytuacji, gdy z uwagi na charakter

przewinienia, którego się dopuścił konieczne jest jego natychmiastowe odsunięcie od wykonywania obowiązków służbowych. Prawo zawieszenia w czynnościach na okres, o którym mowa w art. 150 § 1 ustawy Prawo o prokuraturze, przysługuje przełożonym dyscyplinarnym. Od decyzji o zawieszeniu w czynnościach przysługuje odwołanie do sądu dyscyplinarnego (§ 2). Zawieszenie prokuratora w czynnościach, w uzasadnionych przypadkach, może być przedłużone na wniosek rzecznika dyscyplinarnego przez sąd dyscyplinarny na dalszy, niezbędny okres. Po skierowaniu wniosku o rozpoznanie sprawy dyscyplinarnej do sądu dyscyplinarnego, decyzje w przedmiocie przedłużenia zawieszenia prokuratora w czynnościach podejmuje sąd dyscyplinarny. Sąd dyscyplinarny określa czas zawieszenia prokuratora w czynnościach (§ 3 i 4 uprzednio powołanego przepisu). Ustawowa natomiast przesłanka uzasadnionego przypadku, opisana w art. 150 § 3 ustawy Prawo o prokuraturze, usprawiedliwiająca przedłużenie zawieszenia prokuratora w czynnościach służbowych, występuje w każdej sytuacji, w której prokurator jest podejrzany o popełnienie przestępstwa, a przynajmniej takiego przewinienia dyscyplinarnego, którego dokonanie poważnie naraziłoby na szwank wizerunek urzędu prokuratorskiego (zob. A. Kiełtyka, W. Kotowski, A. Ważny [w:] A. Kiełtyka, W. Kotowski, A. Ważny, *Prawo o prokuraturze. Komentarz*, wyd. II, LEX/el. 2021, art. 150).

Podkreślić należy, że sąd dyscyplinarny nie rozstrzyga kategorycznie o zasadności zarzutów sformułowanych wobec prokuratora w postępowaniu dyscyplinarnym. Obowiązkiem sądu odwoławczego jest zatem weryfikacja, czy zaistniała ustawowa przesłanka „uzasadnionego przypadku”, wskazująca na konieczność przedłużenia zawieszenia prokuratora w czynnościach służbowych. Dla oceny zasadności odsunięcia od wykonywania czynności służbowych zasadnicze znaczenie ma wystarczające uprawdopodobnienie popełnienia przewinienia dyscyplinarnego, stopień zawinienia, wzgląd na dobro wymiaru sprawiedliwości, szkodliwość zarzucanego czynu dla służby, a nadto okoliczność czy waga stawianych zarzutów uniemożliwia mu pełnienie czynności służbowych (zob. np. uchwały Sądu Najwyższego: z dnia 28 kwietnia 2005 r., sygn. akt SNO 12/05, Lex 472069, z dnia 7 kwietnia 2009 r., sygn. akt SNO 20/09, Lex 1288812 oraz z dnia 29 września 2009 r., sygn. akt SNO 72/09, Lex 1288982).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy wskazać należy, iż w ocenie Sądu Najwyższego zasadnym jest przedłużenie okresu zawieszenia obwinionego prokuratora na dalszy niezbędny okres, tj. do dnia 24 kwietnia 2025 r.

Treść postawionych zarzutów, którego podstawę faktyczną tworzą okoliczności związane z prowadzeniem pojazdu w stanie znacznej nietrzeźwości oraz działania podejmowane w trakcie oraz po zakończeniu tej czynności wymagają czasowego odsunięcia obwinionego od wykonywania obowiązków służbowych na stanowisku prokuratora. Dalsze ich bowiem wykonywanie przez obwinionego podważałoby w oczach opinii publicznej autorytet urzędu prokuratorskiego oraz autorytet prokuratury jako organu wykonującego zadania w zakresie ścigania przestępstw oraz stojącego na straży praworządności, osłabiając jednocześnie społeczne zaufanie do urzędu prokuratorskiego. Mając na uwadze charakter zarzucanych obwinionemu przewinień dyscyplinarnych, odstąpienie od stosowania instytucji zawieszenia w czynnościach prokuratorskich, godziłoby z oczywistych przyczyn w autorytet i godność sprawowanego urzędu oraz w wizerunek i dobre imię Prokuratury jako organu działającego na podstawie i w ramach prawa, a tym samym w interes publiczny.

Jednocześnie zważyć należy, iż sytuacja procesowa obwinionego nie zmieniła się od czasu wydania poprzedniego postanowienia Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym z dnia 18 kwietnia 2024 r., sygn. akt [...], a zatem w dalszym ciągu nie ustały przesłanki uzasadniające zawieszenie w czynnościach służbowych obwinionego prokuratora. Zaznaczenia wymaga przy tym, iż w zakresie czynów opisanych w punkcie I i II wniosku o rozpoznanie sprawy dyscyplinarnej wyrażono zgodę na uchylenie immunitetu formalnego obwinionego prokuratora, przy czym uchwała z dnia 25 kwietnia 2023 r., sygn. akt I ZI 30/23, została utrzymana w mocy uchwałą Sądu Najwyższego z dnia 15 maja 2024 r., sygn. akt II ZIZ 15/23, natomiast zażalenie na uchwałę dnia 27 lutego 2024 r., sygn. akt I ZI 82/23 zarejestrowano pod sygn. akt II ZIZ 11/24 i obecnie oczekuje na rozpoznanie.

Przedłużając stan zawieszenia obwinionego w czynnościach służbowych, Sąd Najwyższy miał na względzie dostosowanie do możliwego czasu trwania postępowania dyscyplinarnego, gdzie pierwsza rozprawa w sprawie dyscyplinarnej

została zaplanowana na 10 grudnia 2024 r., a wskazany zakres czasowy nie przekracza koniecznego okresu na jej rozpoznanie. Podkreślić jednocześnie należy, iż wydanie postanowienia o przedłużeniu zawieszenia prokuratora w czynnościach w żadnej mierze nie rozstrzyga o jego odpowiedzialności za popełnienie przewinienia dyscyplinarnego.

Z tych wszystkich względów, na podstawie 150 § 4 Prawo o prokuraturze orzeczono jak na wstępie.

[M. T.]

[ms]